

Sosyal Uygunluk Kontrol Listesi

Mevzuata Uyum ve Denetime Hazırlık İçin Sağlam Bir Başlangıç

AB CSRD / ESRS S1–S4 & G1, ISO 30414:2025, ISO 30415:2021, ISO 37001 ve ISO 45001 Uyum Çerçevesi

Bu Kontrol Listesi Nasıl Kullanılır?

Bu kontrol listesi, Sosyal Uygunluk ve Mevzuat Gereklilikleri Eğitimimizin temel çalışma araçlarından biridir. Sosyal uygunluk açısından gözden geçirilmesi gereken politika, prosedür ve kurumsal düzenlemeleri bir araya getirerek şirketinizin mevcut durumunu ve gelişim ihtiyaçlarını değerlendirmenize yardımcı olur.

Listeyi; hedef pazarların şirketiniz açısından geçerli mevzuat gerekliliklerini, müşteri şartlarını ve ilgili standartları dikkate alarak İK, Kalite, sürdürülebilirlik ve diğer ilgili birimlerin katılımıyla inceleyin. Her başlıkta dokümanın varlığını ve güncelliğini, saha uygulamalarıyla tutarlılığını, uygulamayı gösteren kayıtları ve sorumlu birimleri gözden geçirin.

Eksikleri görmek ilk adımdır. Hangi gerekliliğin şirketinizi ilgilendirdiğini, hangi kayıtlarla desteklenmesi gerektiğini ve nereden başlayacağınızı belirlemek ise ortak bir değerlendirme gerektirir. Kurumunuza özel iki günlük eğitimimizde bu başlıkları, küresel şirketlerin uygulama ve gösterge örnekleriyle birlikte ele alıyoruz. Sosyal uygunluk, denetim hazırlığı ve güvenilir sürdürülebilirlik raporlaması için öncelikli çalışma alanlarını birlikte değerlendiriyoruz.

Şirketinizin Sosyal Uygunluğunu Güçlendirin — Eğitim Programımızı İnceleyin.

Kontrol listesi bir ön değerlendirme aracıdır; tek başına mevzuata uygunluğu veya denetim başarısını doğrulamaz.

Prof. Dr. Murat ERDAL merdal@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Murat ERDAL, İstanbul Üniversitesi'nde "Sürdürülebilirlik ve İş Etiği" ile "Tedarik Zinciri Yönetimi" derslerini vermektedir. Çalışmalarında; şirketlerin kurumsal yapılarını güçlendirmeye, rol ve sorumluluklarını netleştirmeye, politika ve uygulamalarını sürdürülebilirlik beklentileriyle ilişkilendirmeye odaklanmaktadır.

Sosyal uygunluk, iş etiği, sürdürülebilirlik performans göstergelerini birlikte ele alarak kurumların raporlama, denetim ve değerlendirmelere hazırlık çalışmalarına katkı sunmaktadır.

Ticaret mahkemelerinde yürüttüğü bilirkişilik görevleri kapsamında tedarikçi ve taşeron ilişkileri ile sektörel sözleşmeleri uygulamadaki uyuşmazlıklar üzerinden incelemiştir.
Bu deneyimini, sözleşme yönetimi, ticari riskler ve kurumsal kontrol mekanizmalarına ilişkin çalışmalarına yansıtmaktadır.

Kurumsal gelişim, sürdürülebilir tedarik zinciri yönetimi, stratejik satınalma ve tedarikçi geliştirme alanlarında şirketlere eğitim ve danışmanlık desteği sağlamaktadır.

AB CSRD / ESRS S1–S4 & G1, ISO 30414:2025, ISO 30415:2021, ISO 37001 ve ISO 45001 Uyum Çerçevesi

1. Yönetişim, İnsan Hakları ve Etik (ESRS S1, G1 & ISO 37001)

Politika / Prosedür	Mevzuat	Açıklama
Kurumsal İnsan Hakları Politikası	ESRS S1-1 (Kendi İş Gücü Politikaları), ESRS S2-1 (Değer Zinciri Çalışanları), AB Özen Yükümlülüğü Direktifi (CSDDD), UNGPs	Zorla çalıştırma ve çocuk işçiliğin yasaklanması, örgütlenme özgürlüğü ve temel insan haklarına saygı ilkelerini kurumsal taahhüt altına alır.
İş Etiği ve Davranış Kuralları (Code of Conduct)	ESRS G1-1 (İş Etiği ve Kurumsal Kültür), ISO 30414:2025 (Etik ve Uyum), ISO 37001	Tüm çalışanların ve yöneticilerin uyması gereken dürüstlük, hediye/ağırlama sınırları, çıkar çatışması yönetimi ve adil rekabet kurallarını tanımlar.
Etik İhbar Hattı ve Misilleme Önleme Prosedürü	ESRS G1-1, ESRS S1-3 (Şikâyet Mekanizmaları), ISO 37002 (İhbar Yönetim Sistemi Rehberi)	Çalışanların ve dış paydaşların etik ihlalleri gizli ve anonim şekilde bildirebileceği kanalları, bağımsız soruşturma sürecini ve ihbarcıyı koruma esaslarını belirler.
Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası	ESRS G1-3 (Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele), ISO 37001 (Rüşvetle Mücadele Yönetim Sistemi)	Satın alma, lojistik ve kamu ilişkileri gibi riskli süreçlerde rüşvet ve yolsuzluğa sıfır tolerans ilkelerini ve üçüncü taraf kontrol mekanizmalarını düzenler.
İç Disiplin ve Soruşturma Yönetmeliği	ESRS S1-3 (Şikâyet ve Telafi Mekanizmaları), ISO 37002, 4857 Sayılı İş Kanunu	İş yeri kurallarına aykırı davranışlarda savunma hakkı, adil ve şeffaf soruşturma usulleri, disiplin kurulu işleyişi ve yaptırım standartlarını belirler.

2. Kendi İş Gücü, DEI ve Ücret Eşitliği (ESRS S1, ISO 30414 & ISO 30415)

Politika / Prosedür	Mevzuat	Açıklama
Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık (DEI) Politikası	ESRS S1-1, ESRS S1-9 (Çeşitlilik Göstergeleri), ISO 30415:2021 (Çeşitlilik ve Kapsayıcılık Kılavuzu)	İşe alım, terfi, eğitim ve görev dağılımında cinsiyet, yaş, engellilik veya köken ayrımı yapılmaksızın fırsat eşitliği ve kapsayıcı iş yeri kültürü oluşturulmasını düzenler.
Taciz, Mobbing ve Şiddetle Mücadele Prosedürü	ESRS S1-17 (Ayrımcılık ve İnsan Hakları Vakaları), ISO 30415:2021, ILO C190	İş yerinde psikolojik taciz (mobbing), cinsel taciz ve her türlü şiddete karşı sıfır tolerans yaklaşımını, gizli başvuru ve destek süreçlerini tanımlar.
İş Aileleri, Seviyelendirme ve Adil Ücret Politikası	ESRS S1-10 (Adil Ücretler), ESRS S1-16 (Ücret Farkı), AB Ücret Şeffaflığı Direktifi ((EU) 2023/970)	Eşit değerde işe eşit ücret ilkesiyle pozisyon seviyelendirme mimarisini, cinsiyet bazlı % 5 ücret farkı izleme sınırını ve geçim ücreti (Living Wage) standartlarını belirler.
Sosyal Diyalog ve Sendikal Haklar Prosedürü	ESRS S1-8 (Toplu Pazarlık ve Sosyal Diyalog), ESRS S1-1, ILO Temel Sözleşmeleri	Çalışanların sendikaya üye olma ve toplu pazarlık haklarının korunması ile çalışan temsilcileriyle düzenli istişare mekanizmalarını düzenler.
Çalışma Saatleri, Fazla Mesai ve İzin Prosedürü	ESRS S1-1 (Çalışma Koşulları), ISO 30414:2025 (İnsan Sermayesi Raporlaması)	Vardiya düzeni, haftalık çalışma süresi, yasal fazla mesai üst sınırları ve dinlenme/izin haklarının kayıt ve kontrol esaslarını belirler.
Eğitim, Yetkinlik ve Performans Yönetimi Prosedürü	ESRS S1-13 (Eğitim ve Beceri Geliştirme), ISO 30414:2025 (Eğitim ve Gelişim)	Mavi ve beyaz yaka çalışanların mesleki ve teknik eğitim planlamasını, yetkinlik gelişimini ve sürdürülebilirlik (ESG) hedefli performans değerlendirmesini düzenler.

Politika / Prosedür	Mevzuat	Açıklama
İnsan Sermayesi Veri Yönetişimi ve Gösterge Kartları	ISO 30414:2025 (11 İnsan Sermayesi Alanı), ESRS S1-6 (Çalışan Karakteristikleri)	İş gücü devir hızı, devamsızlık, İSG ve personel maliyeti metriklerinin bağımsız denetime hazır (L4) formül, kaynak ve onay kurallarını tanımlar.

3. İSG ve Değer Zinciri İş Gücü (ESRS S1-6, S1-14, S2 & ISO 45001)

Politika / Prosedür	Mevzuat	Açıklama
İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Politikası ve Veri Prosedürü	ESRS S1-14 (Sağlık ve Güvenlik), ISO 45001 (İSG Yönetim Sistemi)	Kadrolu, taşeron ve ajans çalışanlarının tamamı için sıfır kaza hedefini, risk analizlerini ve 1 milyon çalışma saati bazlı kaza raporlama standartlarını belirler.
Taşeron ve Ajans Çalışanları Yönetim Prosedürü (SLA)	ESRS S1-6 (Kadrolu Olmayan Çalışanlar), ESRS S1-14, ISO 45001	Tesis içinde çalışan alt işveren ve geçici işçilerin SGK, ücret, çalışma saati ve İSG verilerinin düzenli temini ile yasal uyum denetim şartlarını düzenler.
Tedarikçi Davranış Kuralları (Supplier Code of Conduct)	ESRS S2-1 (Değer Zinciri Çalışanları Politikaları), AB Özen Yükümlülüğü Direktifi (CSDDD)	Hammadde, nakliye ve hizmet tedarikçilerinin uyması gereken iş sağlığı, adil ücret, çalışma saatleri ve insan hakları asgari standartlarını tanımlar.
Tedarik Zinciri Sosyal Uygunluk ve Denetim Prosedürü	ESRS S2-4 (Değer Zincirinde Önlemler), AB Özen Yükümlülüğü Direktifi (CSDDD)	Tedarikçilerin sosyal risk analizlerinin yapılmasını, saha denetimlerini ve tespit edilen uygunsuzluklar için düzeltici faaliyet (CAPA) süreçlerini belirler.

4. Yerel Topluluklar ve Tüketiciler / Müşteriler (ESRS S3 & S4)

Politika / Prosedür	Mevzuat	Açıklama
Yerel Toplum Etkileşimi ve Şikâyet Mekanizması	ESRS S3-1 (Etkilenen Topluluklar Politikaları), ESRS S3-3 (Topluluk Şikâyet Kanalları)	Üretim tesislerinin çevresindeki yerel halkın çevresel, sosyal ve istihdam beklentilerini yönetmeyi ve topluluk şikâyetlerine yanıt verme sürecini düzenler.
Ürün Güvenliği, Kalite ve Müşteri Hakları Politikası	ESRS S4-1 (Tüketiciler ve Son Kullanıcılar Politikaları), ESRS S4-4	Üretilen ürünlerin uluslararası güvenlik ve kalite standartlarına uygunluğunu, teknik şeffaflığı ve müşteri geri bildirim/şikâyet çözüm süreçlerini tanımlar.
Kişisel Verilerin Korunması ve Bilgi Güvenliği Politikası	ESRS S4-1 (Veri Gizliliği), KVKK (6698 Sayılı Kanun), AB GDPR, ISO 27001	Çalışan, taşeron, tedarikçi ve müşterilere ait kişisel ve ticari verilerin hukuka uygun işlenmesi, saklanması ve siber güvenliğinin sağlanması esaslarını belirler.

5. Kurumsal Davranış ve İş Etiği (ESRS G1 – Business Conduct)

Politika / Prosedür	Mevzuat	Açıklama
Etik, Tedarikçi Ödeme Disiplini ve Dış İlişkiler Yönetişimi (ESRS G1-2, G1-5, G1-6)		
Tedarikçi İlişkileri ve Adil Ödeme Uygulamaları Politikası	ESRS G1-2 (Tedarikçilerle İlişkilerin Yönetimi), ESRS G1-6 (Ödeme Uygulamaları)	Tedarikçilerle adil ticari ilişki esaslarını, özellikle KOBİ tedarikçilere yönelik standart ödeme vadelerini, gecikmiş ödemelerin önlenmesini ve ödeme performansı izleme kurallarını tanımlar.
Siyasi Katılım, Lobicilik ve Sektörel Temsil Politikası	ESRS G1-5 (Siyasi Etki ve Lobicilik Faaliyetleri)	Şirketin doğrudan veya sektörel birlikler/dernekler (ör. çelik üreticileri birlikleri) aracılığıyla yürüttüğü lobicilik faaliyetlerinin, siyasi katkıların ve sponsorlukların şeffaflık ve onay sınırlarını belirler.

Sosyal Uygunluk Gerekliliklerini Şirket Uygulamalarınıza Taşıyın.

Hedef pazarların ve müşterilerinizin beklentileri ile mevzuat gereklilikleri doğrultusunda şirket uygulamalarınızı gözden geçirmek için kurumunuza özel iki günlük eğitimimizle başlayın.

Sosyal Uygunluk Kontrol Listesi (6 Sayfa) indirmek için tıklayın.

Sosyal Uygunluk ve Mevzuat Gereklilikleri Eğitimi (7 sayfa) indirmek için tıklayın.